

DAGSORDEN Økonomiudvalget d. 28-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 28. april 2026 kl. 17:30

Mødested Byrådssalen, Slagelse Rådhus

Mødedeltagere Britta Huntley, Tina Lyngbye, Jørgen Grüner, Knud Vincents, Lis
Tribler, Henrik Brodersen, Nikolaj Bjørk Christensen, Mick
Keller, Jane Dahl

Indholdsfortegnelse

Udmøntning af statslige midler til reduceret forældrebetaling og nyt beregningsgrundlag for minim 3

Punkt 1: Udmøntning af statslige midler til reduceret forældrebetaling og nyt beregningsgrundlag for minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet (B)

26-002342

Sagsfremstilling

Kompetence

Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet

Beslutningstema

Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget kan indstille til Økonomiudvalget og Byrådet, at forældrebetalingen på dagtilbudsområdet nedsættes, og at der tages stilling til udmøntningen af de resterende statslige midler.

Slagelse Kommune har samlet modtaget ca. 20,5 mio. kr. i 2026 som led i finanslovens initiativer på dagtilbudsområdet. De konkrete beregninger i denne sag vedrører de to største elementer i finansloven – flere pædagogiske medarbejdere og nedsættelse af forældrebetalingen – svarende til ca. 18,3 mio. kr. De resterende ca. 2,2 mio. kr. vedrører øvrige finanslovselementer og foreslås håndteret i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Såfremt sagens indstilling følges, og forældrebetalingen nedsættes med virkning fra 1. maj 2026, vil der efter de foreløbige beregninger kunne disponeres over ca. 12,0 mio. kr. i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Det bemærkes, at der fortsat er usikkerhed om den endelige udmøntning af initiativerne, idet lovforslaget om nedsættelse af forældrebetalingen og ændringer i opgørelsen af minimumsnormeringer endnu ikke er endeligt vedtaget. Sagen er derfor udarbejdet på baggrund af det aktuelt kendte finanslovsgrundlag og administrationens foreløbige beregninger.

Indstilling

Chefen for Skole og Dagtilbud indstiller,

1. at Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Byrådet, at forældrebetalingen på dagtilbudsområdet nedsættes til 21,3 pct. i overensstemmelse med scenarie 1, jf. sagens indhold.

2. at Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Byrådet, at takstnedsættelsen træder i kraft fra 1. maj 2026.

3. at Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget beslutter, at stillingtagen til udmøntningen af de resterende statslige midler udskydes med henblik på behandling i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Sagens indhold

Finansloven for 2026 indeholder statslige midler til bedre og billigere dagtilbud. Midlerne vedrører blandt andet flere pædagogiske medarbejdere, lavere forældrebetaling, ændringer i tilskud til private pasningsordninger og privatinstitutioner samt øvrige kvalitetsinitiativer.

Slagelse Kommune har samlet modtaget ca. 20,5 mio. kr. i 2026. I denne sag indgår alene de to største elementer i finansloven: 13,4 mio. kr. til mere ledelse og mere pædagogisk personale i daginstitutioner og 4,9 mio. kr. til yderligere nedsættelse af forældrebetalingen. Det svarer samlet til ca. 18,3 mio. kr.

De resterende ca. 2,2 mio. kr. vedrører øvrige finanslovselementer, herunder fripladstilskud til private pasningsordninger, forhøjelse af søskendetilskud, ændringer i tilskud til privatinstitutioner, opkvalificeringspuljer og øvrige kvalitetsinitiativer. Disse midler indgår ikke i de konkrete scenarier i denne sag og foreslås håndteret i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Beregningerne tager udgangspunkt i ressourcetildelingsmodellen for 2026, indarbejdede forudsætninger fra dagtilbudsområdet og kommunens normeringsopgørelse pr. ultimo februar 2026. Det nærmere beregningsgrundlag

fremgår af bilag 1.

Ændret beregningsgrundlag for minimumsnormeringer

Et centralt element i finanslovens initiativer er, at pædagogiske ledere fremover ikke længere skal indgå i opgørelsen af minimumsnormeringer. Efter den nuværende beregningsmetode indgår pædagogiske ledere med 85 pct. af deres arbejdstid.

Slagelse Kommune har aktuelt 35 pædagogiske ledere, som i dag indgår i normeringsberegningen med 85 pct., svarende til ca. 30 årsværk.

Efter administrationens foreløbige beregninger pr. ultimo februar 2026 opfylder Slagelse Kommune fortsat lovkravet om minimumsnormeringer efter den forventede kommende beregningsmetode, der ligger til grund for finansloven, opgjort som gennemsnit over de seneste 12 måneder og eksklusive ledere. De foreløbige beregninger viser en normering på 2,97 for 0-2-årige og omkring 5,94 for 3-5-årige. Der er således efter de foreløbige beregninger ikke behov for yderligere ansættelser for at være lovmedholdelig. En eventuel tilførsel af personale vil derfor bero på en politisk prioritering af serviceniveauet.

Når lederne ikke længere indgår i opgørelsen, reduceres antallet af pædagogiske årsværk i normeringsberegningen fra 711 til 681.

Nedenstående oversigt viser forskellen mellem den nuværende og den mulige kommende beregningsmetode:

Opgørelse	Nuværende beregningsmetode	Mulig kommende beregningsmetode
Antal pædagogiske ledere	35	35
Andel af ledertid i normeringsopgørelse	85 pct.	0 pct.
Lederårsværk i normeringsopgørelse	ca. 30	0
Samlet pædagogisk personale i normeringsopgørelse	711	681
Beregnet normering 0-2-årige pr. voksen	2,84	2,97
Beregnet normering 3-5-årige pr. voksen	5,69	5,94

Reduceret forældrebetaling

Det er samtidig en del af finanslovens initiativer, at den maksimale forældrebetalingsandel på dagtilbudsområdet foreslås nedsat fra 25 pct. til 21,3 pct. Formålet er at sikre, at forældrenes betaling ikke stiger som følge af de tilførte ressourcer på dagtilbudsområdet.

De foreløbige beregninger viser, at en reduktion af forældrebetalingen til 21,3 pct. i et scenarie uden yderligere personaletilførsel vil medføre en samlet merudgift/mindreindtægt på ca. 12,7 mio. kr. på årsbasis. Beløbet omfatter både lavere forældrebetaling og afledte konsekvenser for blandt andet friplads, søskendetilskud, privat pasning og mellemkommunale betalinger.

Administrationen anbefaler, at en eventuel takstnedsættelse træder i kraft fra 1. maj 2026.

Herved opnås en mærkbar reduktion af forældrebetalingen i 2026 samtidig med, at der i løbet af året kan opnås større sikkerhed om lovgrundlag, afledte økonomiske konsekvenser og den samlede budgetmæssige håndtering. Ved ikrafttræden fra 1. maj 2026 udgør udgiften efter de foreløbige beregninger ca. 8,5 mio. kr. i 2026. Der vil herefter samlet kunne disponeres over ca. 12,0 mio. kr. i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Dette skal ses i lyset af, at der efter det foreliggende grundlag ikke er fastsat krav om, at midlerne skal udmøntes på et bestemt tidspunkt i 2026, men at der samtidig må forventes en betydelig bevågenhed på, at forældrebetalingen nedsættes i 2026.

Som illustration af takstniveauet viser de vedlagte takstblade, at scenarie 1 – hvor forældrebetalingen nedsættes til 21,3 pct. uden yderligere personaletilførsel – blandt andet indebærer, at månedstaksten for dagpleje (41,5 timer) reduceres fra 3.572 kr. til 3.044 kr., integreret dagtilbud 0-2 år (41,5 timer) fra 4.335 kr. til 3.688 kr. og integreret dagtilbud 3-5 år (41,5 timer) fra 2.168 kr. til 1.844 kr. De konkrete takster fremgår af bilag 2.

Gennemførelse af en eventuel takstnedsættelse og øvrige dispositioner efter sagen forudsætter Byrådets godkendelse af den nødvendige tillægsbevilling i forbindelse med budgetopfølgningen. Hvis tillægsbevillingen ikke godkendes, bortfalder sagen.

Beregningsgrundlag og scenarier

Administrationen har belyst de økonomiske konsekvenser af forskellige prioriteringer mellem lavere forældrebetaling, personaletilførsel og kommunens samlede økonomiske råderum i 2026. Alle scenarierne er beregnet med helårseffekt.

Der er udarbejdet fem scenarier:

Scenarie 1

Der tilføres ikke yderligere personale, og forældrebetalingen nedsættes til 21,3 pct. Den samlede merudgift/mindreindtægt udgør ca. 12,7 mio. kr. på årsbasis. Sammenholdt med bloktilskudsandelen på ca. 18,3 mio. kr. giver det et råderum på ca. 5,6 mio. kr. på årsbasis. Scenariet indebærer fuld takstnedsættelse inden for den foreløbigt beregnede økonomiske ramme og er administrationens anbefaling.

Ved ikrafttræden fra 1. maj 2026 udgør udgiften i 2026 efter de foreløbige beregninger ca. 8,5 mio. kr. Der vil herefter samlet kunne disponeres over ca. 12,0 mio. kr. i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Scenarie 2

Bloktilskudsandelen anvendes til nedsættelse af forældrebetalingen samt yderligere personaletilførsel. Beregningerne viser, at dette svarer til ca. 12 ekstra årsværk. Den samlede merudgift/mindreindtægt udgør ca. 18,3 mio. kr. og er dermed tæt på balance med bloktilskudsandelen.

Scenarie 3

Der tilføres personale i et omfang, som kompenserer for, at lederne udgår af normeringsberegningen. Det svarer til ca. 30 ekstra årsværk, så den tidligere beregnede normering kan opretholdes. Den samlede merudgift/mindreindtægt udgør ca. 26,1 mio. kr. Scenariet indebærer dermed et finansieringsbehov på ca. 7,8-7,9 mio. kr. ud over bloktilskudsandelen.

Scenarie 4

Der tilføres personale i samme omfang som i scenarie 3. I dette scenarie nedsættes forældrebetalingen i 2026 alene i det omfang, det kan rummes inden for bloktilskudsandelen. Beregningen viser, at forældrebetalingen i dette scenarie kan nedsættes til ca. 23,5 pct. i 2026. Den samlede merudgift/mindreindtægt udgør ca. 18,3 mio. kr. og er dermed tæt på balance i 2026. Fra 2027 vil scenariet imidlertid medføre et finansieringsbehov svarende til scenarie 3, hvis forældrebetalingen skal nedsættes til 21,3 pct.

Scenarie 5

Der træffes på nuværende tidspunkt ikke beslutning om anvendelsen af de statslige midler til reduceret forældrebetaling og yderligere personaletilførsel, idet det nationale lovgrundlag endnu ikke er endeligt vedtaget. Sagen kan i stedet genforelægges, når lovgrundlaget foreligger, og de økonomiske og retlige konsekvenser kan belyses endeligt. Scenariet indebærer, at der ikke iværksættes takstændringer eller øvrige dispositioner på nuværende tidspunkt, og at midlerne i stedet vil kunne indgå i den samlede budgetopfølgning.

På baggrund af beregningerne anbefaler administrationen scenarie 1. Scenariet indebærer, at forældrebetalingen nedsættes til 21,3 pct. med virkning fra 1. maj 2026, samtidig med at kommunen efter de foreløbige beregninger fortsat overholder minimumsnormeringerne uden yderligere ansættelser. Scenariet giver desuden et økonomisk råderum i 2026, som kan indgå i Budgetopfølgning 2 og danne grundlag for en senere politisk prioritering.

Sagen handler således ikke om, hvorvidt Slagelse Kommune efter de foreløbige beregninger kan overholde lovkravet om minimumsnormeringer, men om hvordan de statslige midler i 2026 skal prioriteres mellem lavere forældrebetaling, eventuel personaletilførsel og kommunens samlede økonomiske råderum.

Retligt grundlag

Dagtilbudsområdet reguleres af dagtilbudsloven, herunder regler om minimumsnormeringer og forældrebetaling.

De beskrevne ændringer vedrørende nedsættelse af forældrebetalingen og ændringer i opgørelsen af minimumsnormeringer forudsætter lov- og bekendtgørelsesændringer på nationalt niveau, som endnu ikke er endeligt vedtaget. Sagen forelægges derfor på baggrund af det aktuelt kendte finanslovsgrundlag og administrationens foreløbige beregninger.

Takster for dagtilbud fastsættes af Byrådet. Anvendelsen af de øvrige statslige midler i 2026 behandles i denne sag inden for Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalgets kompetence.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Sagens økonomiske konsekvenser afhænger af beslutningen om nedsættelse af forældrebetalingen og af tidspunktet for ikrafttræden.

Slagelse Kommune har samlet modtaget ca. 20,5 mio. kr. i 2026 som led i finanslovens initiativer på dagtilbudsområdet. De konkrete beregninger i denne sag omfatter dog alene ca. 18,3 mio. kr. De resterende ca. 2,2 mio. kr. er endnu ikke indregnet i scenarierne.

En nedsættelse af forældrebetalingen til 21,3 pct. medfører efter de foreløbige beregninger en samlet merudgift/mindreindtægt på ca. 12,7 mio. kr. på årsbasis. Ved ikrafttræden fra 1. maj 2026 udgør udgiften i 2026 efter de foreløbige beregninger ca. 8,5 mio. kr. Der vil herefter samlet være ca. 12,0 mio. kr., som kan indgå i Budgetopfølgning 2.

Der er fortsat usikkerhed om de samlede afledte økonomiske konsekvenser, særligt i forhold til private tilbud, tilskudsmodeller, fripladser, søskendetilskud og mellemkommunale betalinger. Administrationen vil derfor foretage en yderligere gennemgang af ressourcetildelingsmodellen, herunder de elementer som ikke er fuldt indregnet i scenarierne på nuværende tidspunkt.

Sagen forelægges med tilhørende takstberegninger og økonomibilag, således at en eventuel takstnedsættelse kan godkendes samtidig med den politiske beslutning.

Hvis Byrådet ikke godkender den nødvendige tillægsbevilling i forbindelse med budgetopfølgningen, bortfalder sagen.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Hvis indstillingen tiltrædes, forelægges sagen for Økonomiudvalget og Byrådet med henblik på godkendelse af nedsættelsen af forældrebetalingen til 21,3 pct. med virkning fra 1. maj 2026.

Ved Byrådets godkendelse iværksætter administrationen de nødvendige administrative tilpasninger på dagtilbudsområdet, herunder implementering af de godkendte takster, tilpasning af opkrævningsgrundlaget samt information til forældre og øvrige berørte parter.

Såfremt sagens indstilling følges, vil der efter de foreløbige beregninger kunne disponeres over ca. 12,0 mio. kr. i forbindelse med Budgetopfølgning 2.

Sagens forløb

13/04/2026 Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget

At 1: Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Byrådet at forældrebetalingen på dagtilbudsområdet nedsættes til 21,3 pct.

At 2: Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Byrådet at takstnedsættelsen træder i kraft pr. 1. august 2026

At 3: Godkendt

Familie-, Børne- og Uddannelsesudvalget ønskede, at udmøntningen af de resterende statslige midler i 2027 og frem, behandles i en særskilt sag når de beskrevne ændringer vedrørende ændringer i opgørelsen af minimumsnormeringer er endeligt vedtaget i Folketinget.

Søren Lund Hansen (O) stemte imod med en bemærkning om, at pengene er sendt til dagtilbudsområdet, og de skal ud og leve nu til det, de var tiltænkt. Ikke gemmes til senere og ikke bruges som plaster på andre økonomiske huller. De skal komme børnene, forældrene og medarbejderne til gode her og nu

Bilag

Bilag 1 - Beregninger vedr. finanslov 2026

Bilag 2 - Oversigt over scenarietakster